

Cercle d'histoire
d'archéologie et de
folklore d'Uccle
et environs

Geschied- en
heemkundige kring
van Ukkel
en omgeving

UCCLENSIA

Bulletin Bimestriel — Tweemaandelijks Tijdschrift

Mai — Mei 1979

Numéro 76

UCCLE-STALLE
INTÉRIEUR DE LA CHAPELLE

UCCLENSIA

Organe du Cercle d'histoire,
d'archéologie et de folklore
d'Uccle et environs, a.s.b.l.

Rue Robert Scott, 9

1180 Bruxelles

Tél. 376 77 43 - C.C.P. 000-0062207-30

Bulletin bimestriel

Mai 1979 - n° 76

Orgaan van de Geschied- en
Heemkundige Kring van Ukkel
en omgeving, v.z.w.

Robert Scottstraat 9

1180 Brussel

Tel. 376 77 43 - P.C.R. 000-0062207-30

Tweemaandelijks tijdschrift

Mei 1979 - nr 76

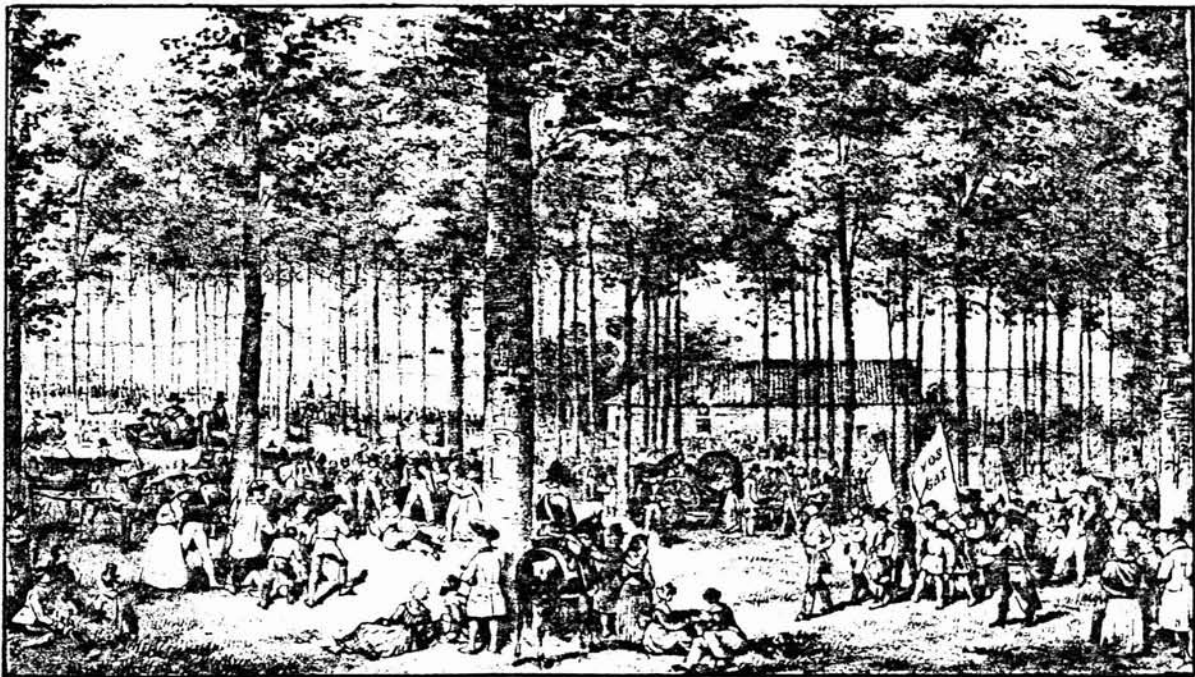
Sommaire-Inhoud

-Strubbelingen in de Parochie Sint-Pieter in de 18de eeuw
door R. Boschloos

p.2

-Court historique du hameau de Stalle sous Uccle
par H. de Pinchart

en supplément

LE COPCLAIRE AU « VOSSEGAT » PRÈS DE FOREST.

STRUBBELINGEN IN DE PAROCHIE SINT PIETER IN DE 18 EEUW

Het heeft niet altijd koek en ei geweest tussen de pastoor van de parochie van Sint Pieter te Ukkel en zijn parochianen van Carloo Sint Job en Stalle en zelfs Drogenbos.

Ten jaren 1704 deed Rogier Wauter Vander Noot pogingen om van Carloo een afzonderlijke parochie te maken (1). In 1777 deed de toenmalige Heer Jan Jozef Philip Vander Noot een nieuwe poging, nogmaals zonder gevolg wegens de tegenkanting van de parochie Sint Pieter die vreesde voor minder inkomen. Zelfs in 1856, toen de vroegere kerk reeds gebouwd was, was het gemeentebestuur van Ukkel tegen een zelfstandige parochie Sint Job.

In Drogenbos was de toestand anders. Gedurende een lange periode moest de pastoor van Ukkel instaan voor de kerkelijke plechtigheden in de kerk van Drogenbos. Er waren klachten omdat de pastoor niet kwam wanneer men hem dringend nodig had en de mensen verplicht waren meer dan een half uur te gaan om de zondagmis bij te wonen. De pastoor van Ukkel trof hier geen schuld, zijn kerkelijk gebied lag uitgestrekt van Boendael tot Drogenbos langs Stalle en Sint Job.

In Stalle ontstonden er ook wrijvingen tussen de pastoor van Sint Pieter en de parochianen. Die waren van een andere aard. Om de mensen te verplichten de mis te Ukkel bij te wonen mocht er geen openbare mis opgedragen worden. Zo zou het kijkgat te verklaren zijn dat in de zijkant van de kapel te zien is en waardoor men de mis van buiten kon volgen. Een andere verklaring voor dit kijkgat is dat de melaatsen zo de mis konden volgen zonder in de kerk te gaan.

De mistoestanden die ontstonden in 1774, 5 jaar voor de blijde inkomst van de laatste Heer van Stalle, waren van een andere aard. Er werd zelfs een gerechtelijk onderzoek ingesteld. Het ging over het uitgaan of niet uitgaan van de processie. Het Broederschap van de Allerheiligste Moeder en Maagd Maria ter Nood vierde 2 feestdagen per jaar namelijk op 2e pinksterdag en op 15 augustus, die dag ging de processie uit langs de straten van Stalle. Er was ook een 3e processie op 16 augustus ter ere van de Heilige Rochus. De Stallenaars waren zeer gehecht aan deze heilige.

Tijdens de plechtige mis op O.L.V. Hemelvaart, die de processie voorafging meldde de pastoor van Ukkel dat wegens het onzekere weer de processie de grote weg niet zou doen; er was slechts een rondgang rond de kerk voorzien. Dit viel in slechte aarde bij de Stallenaars en bij het vertrek van de processie vonden de jongelingen het niet beter dan toch de grote weg op te gaan. De pastoor die met het Heilig Sacrament op het eind van de processie ging, kon niet anders dan de stoet volgen. Hij was zo verbolgen dat hij na de zegening in de kerk besliste dat de volgende dag de processie ter ere van de Heilige Rochus niet zou uitgaan. Er was alleen een gelezen mis voorzien te 8 uur. De volgende dag gebeurde het. Na de mis en zonder veel omhaal namen een aantal jongelingen de beelden, vaandels en kaarsen uit de kapel en gingen zonder pastoor de grote weg op zoals die voorzien was. De processie was voorafgegaan door vioolspelers. Na de rondgang is het jongvolk gaan drinken en dansen in de verschillende herbergen. Daar is dan een gerechtelijk onderzoek op gevolgd. In het verslag (2) staan enkele namen die men nu nog terugvindt in het Ukkelse. De beelden werden gedragen door de volgende meisjes, Vanderlinden Anna, De Breyl Marie, De Bast Barbara, Brabander Peeternelle, Vanvolscum Theresia,

(1) Verzoekschrift te vinden in Vanderlinden "Carloo Sint Job in het verleden"

(2) Eigen Schoon en de Brabander - maart-april 1928.

Vandenbrande Marie, Meets Caroline. De dag van de opstand werden de beelden uit de kapel gedragen door Plas Andreas, Veldemans Jan, Herreman Christiaan, Polspoel Jean Baptiste en Degreef Francis. De vioolspelers waren Cammaert Guillam en Lucas, Vanden Dries Peeter en Demesmaecker Hendrik, Vanderhaegen Hendrik bespeelde een blaasinstrument. De Blander was herbergier in de Swaen waar na de processie gedanst werd.

Dat het onzekere weer de reden was, is moeilijk uit te maken want in het verslag is niets te vinden van het onzekere weer of regen die dag. De ware reden zal wel geweest zijn dat de Stallenaars meer zeggenschap wilden of medereggingschap wilden in hun kerkgemeenschap. Zij moesten tot 1924 wachten om een kapelanie te bekomen onder leiding van een dynamische kapelaan en later z.e.h. pastoor Lens.

BOSCHLOOS R.

COURT HISTORIQUE DU HAMEAU DE STALLE SOUS UCCLE

A l'occasion du 200e anniversaire de la Joyeuse Entrée des derniers seigneurs de Stalle, il nous a paru opportun de faire imprimer l'étude consacrée à l'histoire de Stalle, rédigée par notre collaborateur, M. Henri de PINCHART.

Nos lecteurs la trouveront dans le présent envoi.

Nous remercions le Service de Recherches Historiques et Folkloriques de la province de Brabant qui nous a permis de procéder à ce travail à des conditions exceptionnelles.